

20.2.2020

YHTEISTYÖSOPIMUS RAIDE-JOKERIN SUUNNITTELUSTA JA TOTEUTTAMISESTA HELSINGIN JA ESPOON KAUPUNKIEN YHTEISHANKKEENA

Sisällys

1.	Sopimusosapuolet	3
2.	RJ-Yhteistyösopimuksella sovittavat asiat ja sopimuksen tausta	3
3.	Sopimuksessa käytetyt käsitteet ja määrittelyt.....	4
4.	RJ-Yhteistyösopimuksen keskeiset periaatteet	5
5.	Raide-Jokerin pikaraitiotielinjan hanke ja toteutus.....	5
5.1.	Raide-Jokeri-hanke.....	5
5.2.	Muut Raide-Jokeri-hanketta koskevat keskeiset sopimukset.....	6
5.3.	Muutokset Hankesuunnitelman sisältöön.....	6
5.4.	Raide-Jokeri-radnan yhdistäminen muuhun raitiorataverkkoon	6
6.	Yhteistyö projektiorganisaation ja kuntien hallinto-organisaatioiden kesken	6
7.	Raide-Jokeri-projektin Projektiorganisaatio	7
7.1.	Raide-Jokeri-linjan infrastruktuuriin liittyvän päätöksenteon valmistelu ja päätöksenteko	7
7.2.	Tilaaajan johtoryhmä ja päätöksenteko Tilaaajan johtoryhmässä	8
7.3.	Projektinjohtaja	10
8.	Raide-Jokeria varten tarvittava uusi raitiovaunukalusto	10
9.	Raide-Jokeri-hankkeen kokonaiskustannukset	10
9.1.	Ratainfraan kustannusten ja riskien jatkuva seuranta	11
9.2.	Erytymenettelyt Projektin enimmäiskustannusten ennakoidussa ylitystilanteessa / ylitystilanteessa	12
9.3.	Aiheuttamisperiaate.....	12
9.4.	Raide-Jokerin liikennöintivaiheen Ratainfraan kohdistuvat kustannukset	12
9.5.	Raide-Jokeri-hankkeen rahoitus	12
9.6.	Raide-Jokeri-hankkeen valtionavustus.....	12
10.	Raide-Jokeri-hankkeella toteutettavan infrastruktuurin omistus	13
10.1.	Raide-Jokerin ratainfraan omistus.....	13
10.2.	Raide-Jokeri-linjan varikoiden omistus.....	13
11.	Raportointi ja tiedonsaantioikeus.....	13
12.	Arvonlisäveroasiat	14
13.	Tilintarkastus.....	14
14.	Sopimusrikkomus ja Osapuolten keskinäiset vastuut	14
15.	Ylivoimainen este	15
16.	Muutokset yhteistyösopimukseen	15

20.2.2020

17.	Sopimuksen voimassaolo	15
18.	Sopimuksen siirtäminen	15
19.	Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen	15
20.	Sopimuskappaleet	16

20.2.2020

YHTEISTYÖSOPIMUS RAIDE-JOKERIN SUUNNITTELUSTA JA TOTEUTTAMISESTA HELSINGIN JA ESPOON KAUPUNKIEN YHTEISHANKKEENA

1. Sopimusosapuolet

Helsingin kaupunki, Y-tunnus 0201256-6
Helsingin kaupunkia edustaa tässä sopimuksessa Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL).

Espoon kaupunki, Y-tunnus 0101263-6.

Jäljempänä erikseen myös Osapuoli ja yhdessä Osapuolet.

2. RJ-Yhteistyösopimuksella sovittavat asiat ja sopimuksen tausta

Helsingin kaupunki ja Espoon kaupunki ovat hyväksyneet Raide-Jokerin hankesuunnitelman siten, että Helsingin kaupunki on hyväksynyt sen valtuustonsa päätöksillä 15.6.2016 (178 §) ja 13.3.2019 (100 §) sekä Espoon kaupunki valtuustonsa päätöksillä 13.6.2016 (84 §) ja 29.4.2019 (54§). Lisäksi Helsingin kaupunki on hyväksynyt Raide-Jokerin kalustohankintaa koskevan hankesuunnitelman valtuustonsa päätöksellä 28.9.2016, § 239.

Hankepäätösten lähtökohtana on ollut, että Raide-Jokeri tullaan toteuttamaan Helsingin ja Espoon kaupunkien yhteishankkeena, yhtenä ja yhtenäisenä pikaraitoliikennejärjestelmänä erillisen projektiorganisaation toimesta niin kuin tällä Sopimuksella tarkemmin sovitaan.

Helsingin ja Espoon kaupunki ovat allekirjoittaneet 9.12.2016 päivätyn yhteistyösopimuksen Raide-Jokerin suunnittelusta ja toteuttamisesta Helsingin ja Espoon kaupunkien yhteishankkeena. Edellä mainitun yhteistyösopimuksen allekirjoittamisen jälkeen Tilaaajan johtoryhmä on päättänyt toteuttaa hankkeen allianssimallilla.

Osapuolet ovat todenneet, että 9.12.2016 allekirjoitettua yhteistyösopimusta on tarpeen päivittää hankkeen toteutusvaiheeseen siirryttäessä, valittu toteutusmuoto (allianssi) huomioiden sekä hankesuunnitelman päivityksien johdosta

Tällä Sopimuksella sovitaan

- Raide-Jokeri-hankkeen ratainfrastruktura eli Raide-Jokeri-linjan infrastruktuurin käytännön toteuttamiseen liittyvistä asioista
- Raide-Jokerin varikon toteuttamisesta ja
- Raide-Jokeri-hankkeen eri osakokonaisuuksien koordinointiin liittyvistä asioista.

20.2.2020

Selvyyden vuoksi todetaan, että Raide-Jokeri-projektiin sisältyy myös liittyviä toimeksiantoja, jotka voivat koskea muun muassa kunnallistekniikkaan, katusuunnitteluun ja ympäristösuunnitteluun liittyviä tehtäviä.

3. Sopimuksessa käytetyt käsitteet ja määrittelyt

Sopimuksessa edellä ja jäljempänä käytetään seuraavia määrittelyjä:

- *Allianssi* on Raide-Jokerin toteuttamisesta vastaava allianssiorganisaatio, joka yhteisillä kehitys- ja toteutusvaiheen allianssisopimuksilla vastaa Raide-Jokeri-projektin toteutuksesta. Allianssiorganisaation muodostavat tilaajina Osapuolet sekä palveluntuottajina Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy, NRC Group Finland Oy ja YIT Suomi Oy.
- *TAS-Sopimus* on edellä määritellyn allianssiorganisaation 22.5.2019 allekirjoittama Raide-Jokeri-projektin toteutusvaiheen allianssisopimus.
- *RJ-Yhteistyösopimus* tai *Sopimus* on tämä yhteistyösopimus Raide-Jokerin suunnittelusta ja toteuttamisesta Helsingin ja Espoon kaupunkien yhteishankkeena.
- *Hankesuunnitelma* tässä sopimuksessa on Osapuolten päätöksillään hyväksymä Raide-Jokerin hankesuunnitelma.
- *MASU* on Helsingin seudun kuntien yhteisesti laatima maankäyttösuunnitelma, joka on yksi Raide-Jokerin keskeinen lähtökohta.
- *Raide-Jokeri-linja* on Hankesuunnitelman tarkoittama pikaraitiotielinja Helsingin Itäkeskuksesta Espoon Keilaniemeen.
- *Ratainfra* on *Raide-Jokeri-linjan* infrastruktuurin kokonaisuutta koskeva Hankesuunnitelmassa määritelty kokonaisuus, joka käsittää radat, sähköistyksen, sähkönsyötön, pysäkit, ratojen opasteet, kaikki Raide-Jokeriin ja sen käyttöön liittyvät järjestelmät sekä sen osan katuinfrastraa, joka on välttämätöntä uusien radan rakentamisen johdosta.
- *Raide-Jokeri-projekti* tai *Projekti* on kokonaisuus, jonka Allianssi toteuttaa.
- *Raide-Jokeri-hanke* tai *Hanke* on RJ-Yhteistyösopimuksessa määritelty hankekokonaisuus, joka käsittää Raide-Jokerin infrastruktuurin lisäksi liikennöintiä varten tarvittavan varikon ja tarvittavan uuden pikaraitiotiekaluston sekä hankkeeseen liittyvät muut väyläjärjestelyt (ks. tämän sopimuksen kohta 5.1.).
- *Raide-Jokeri -järjestelmä* on se järjestelmäkokonaisuus, jolla pikaraitiotie, Raide-Jokeri-linja, toteutetaan.
- *Raide-Jokerin Projektioorganisaatio* tai *Projektioorganisaatio* on Helsingin ja Espoon RJ-Yhteistyösopimuksella perustama yhteinen organisaatioyksikkö, joka kuuluu HKL:n organisaatioon ja vastaa Raide-Jokeri-projektin toteuttamiseen ja koodinointiin liittyvistä tehtävistä.

20.2.2020

- *Raide-Jokeri-projektin yhteistyöryhmillä* tarkoitetaan ryhmiä Tilaajan johtoryhmä ja Seurantaryhmä.
 - o *Tilaajan johtoryhmä* on Osapuolten yhteistä projektiorganisaatiota ohjaava ja johtava Helsingin ja Espoon vastuuhenkilöistä muodostuva ryhmä, ks. jäljempänä kohta 7.1. ja 7.2.
 - o *Seurantaryhmä* on valtionavustuksesta annetussa päätöksessä määritelty keskeisten Hankkeeseen liittyvien tahojen edustajista muodostuva ryhmä, joka seuraa Hankkeen toteutumista. Seurantaryhmässä esittelijänä toimii Projektinjohtaja.
- *Projektinjohtaja* on Raide-Jokeri-projektin Projektiorganisaation päällikkö, ks. tästä jäljempänä kohta 7.3.
- *Aiheuttamisperiaate* on keskeinen kustannusjakoperiaate Helsingin ja Espoon välillä, kts. tästä jäljempänä kohta 9.3.

4. RJ-Yhteistyösopimuksen keskeiset periaatteet

RJ-Yhteistyösopimuksen keskeisiä periaatteita ovat:

- Raide-Jokeri-linjan infrastruktuurin toteuttaminen Hanksuunnitelmassa asetetun tavoiteaikataulun mukaisesti, kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi osana kuntien hallintoa erillisen projektiorganisaation toimesta,
- Espoon ja Helsingin kaupunkien yksimielinen päätöksenteko,
- Kustannusten kohdentaminen Aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, siten kuin tässä sopimuksessa jäljempänä kohdassa 9.3 tarkemmin määrätään (ns. ”rajalta poikki” -periaate).

Raide-Jokeri-projekti toteutetaan Helsingin ja Espoon tiiviissä yhteistyössä. Projektivastuu eli vastuu Raide-Jokeri-linjan infrastruktuurin suunnittelusta ja toteutuksesta on HKL:n organisaatioon kuuluvalla Projektiorganisaatiolla (ks. jäljempänä kohta 7), jota ohjaa Tilaajan Johtoryhmä.

Helsingin kaupungin osalta HKL toimii vastuuorganisaationa yhteistyössä kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Espoon kaupungin osalta teknisen ja ympäristötoimen toimiala toimii vastuuorganisaationa. Selvyyden vuoksi todetaan, että Projektin käytännön toiminnasta vastaa Allianssi.

5. Raide-Jokerin pikaraitiotielinjan hanke ja toteutus

5.1. Raide-Jokeri-hanke

20.2.2020

Raide-Jokeri-hanke käsittää kaiken kaikkiaan seuraavat osakokonaisuudet:

- Raide-Jokeri-ratainfra,
- Raide-Jokeri-linjan liikennöintiä varten tarvittava varikko,
- Raide-Jokeri-linjan liikennettä varten tarvittava uusi kalusto

Raide-Jokeri-hankkeen yhteydessä ja siihen liittyen Osapuolet toimivat tarpeellisessa yhteistyössä myös muiden sellaisen hankkeiden ja järjestelyjen osalta, joilla voi olla vaikutusta Raide-Jokeri-hankkeeseen.

5.2. Muut Raide-Jokeri-hanketta koskevat keskeiset sopimukset

Ennen Raide-Jokerin käyttöönottoa Osapuolet tekevät RJ-Yhteistyösopimuksen periaatteiden mukaisen uuden yhteistyösopimuksen Raide-Jokeri-järjestelmän ja siihen liittyvien ratojen, pysäkkien yms. hallinnoinnista ja ylläpidosta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ja HKL ovat tehneet erillisen yhteistyöpöytäkirjan koskien Raide-Jokerin liikennöintiä, joka käsittää myös raitiovaunujen kunnossapidon ja kunnossapitoa varten tarvittavat tarpeelliset varikkotilat sekä raitiovaunujen hankintaan liittyvät periaatteet. HSL tekee päätöksen liikenteen järjestämisestä yhteistyöpöytäkirjaan kirjattujen periaatteiden mukaan.

5.3. Muutokset Hankesuunnitelman sisältöön

Mahdollisesti tarvittavat muutokset valtuustojen hyväksymän Hankesuunnitelman sisältöön tuodaan erikseen Helsingin ja Espoon toimivaltaisten päätöksentekojen hyväksyttäväksi, mikäli Hankesuunnitelmaan esitettävä muutos edellyttää toimielimen hyväksyntää. Tällaisista muutoksista sovitaan kuitenkin ensin yhteisesti Tilaajan johtoryhmässä.

5.4. Raide-Jokeri-radan yhdistäminen muuhun raitiorataverkkoon

Raide-Jokeri-linja on mahdollista yhdistää myöhemmin määritettävällä tavalla muuhun raitiorataverkkoon niin, että sen infrastruktuurin kunnossa- ja ylläpidossa sekä pikaraitioliikennekaluston ja HKL:n raitioliikennekaluston yhteiskäyttömahdollisuuden kanssa saavutetaan synergiaetuja.

Mahdollista yhdysrataa koskevan hankkeen tarpeellisuus arvioidaan tulevaisuudessa erikseen.

6. Yhteistyö projektiorganisaation ja kuntien hallinto-organisaatioiden kesken

20.2.2020

Päätökset, jotka edellyttävät kuntien toimivaltaisten toimielinten tai viranhaltijoiden hyväksyntää, tehdään Projektissa tehdyn tarpeellisen ja riittävän valmistelun jälkeen kaupunkien omissa organisaatioissa niissä noudatettavien tavanomaisten päätöksentekomenettelyjen mukaan.

Helsingin osalta Raide-Jokeri-hankkeen päättävät elimet ovat Helsingin kaupungin kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, HKL:n johtokunta ja HKL sen mukaan kuin hallinto- tai johtosäännöt näin edellyttävät. Espoon osalta päättävät tahot ovat Espoon kaupungin hallintosäännön ja toimintaohjeiden mukaiset toimivaltaiset elimet ja viranhaltijat.

Tilaaajan johtoryhmä on projektin toteutusta valvova ja ohjaava ryhmä, joka toimii Osapuolten päättävien elimien antamien valtuuksien puitteissa. Kaikki kuntien hallinto-organisaatioissa tehtävä Raide-Jokeri-linjan infrastruktuurin toteutusta koskeva päätöksenteko valmistellaan tarpeen mukaan Projektioorganisaatiossa, sen eri yhteistyöryhmissä, sekä viimekädessä tarpeen mukaan Tilaaajan johtoryhmässä siten kuin sopimuksen kohdassa 7 ja sen alakohdissa tarkemmin määritellään.

7. Raide-Jokeri-projektin Projektioorganisaatio

Raide-Jokeri-projektin toteuttamista varten on perustettu erillinen HKL:een kuuluva projektioorganisaatio, jolla on projektijohtamiseen liittyvän osaamisen lisäksi Raide-Jokeri-linjan toteuttamiseen ja rakennuttamiseen liittyvät tarpeelliset suunnittelu- ja valvontaresurssit ja muut tarpeelliset henkilöresurssit siten kuin Tilaaajan johtoryhmä tarkemmin linjaa ja päättää (ks. jälj. sopimuksen kohta 7.2.).

Raide-Jokerin projektioorganisaation omien henkilöstöresurssien kokonaismääräksi arvioidaan Sopimusta tehtäessä vuositasolla yhteensä 9-12 henkilötyövuotta. Osapuolilla on molemmilla enintään kolme (3) henkilöstöresurssia edellä mainittujen HKL:n henkilöstöresurssien lisäksi.

Lisäksi Raide-Jokerin projektioorganisaatio käyttää tarpeen mukaan Raide-Jokeri-linjan infrastruktuurin suunnitteluun, toteuttamiseen ja rakennuttamiseen liittyviä konsulttipalveluita Hankesuunnitelman kustannusarvion puitteissa sen mukaan kuin Tilaaajan Johtoryhmä tarkemmin linjaa.

7.1. Raide-Jokeri-linjan infrastruktuuriin liittyvän päätöksenteon valmistelu ja päätöksenteko

Kaikki Raide-Jokeri-hankeeseen liittyvän päätöksenteon valmistelu hoidetaan yhteisesti Osapuolten kesken riippumatta siitä, tehdäänkö hallinnolliset päätökset Helsingin ja/tai Espoon hallinnossa. Tarpeen

20.2.2020

mukaan sama asia voidaan siis päättää erikseen sekä Helsingin että Espoon osalta noudattaen kummassakin päätöksenteossa tavanomaisia päätöksentekomenettelyjä.

Osapuolet sitoutuvat huolehtimaan siitä, että kuntien hallinto-organisaatiossa tehtävä päätöksenteko edistää Raide-Jokerin päätöksentekoa ja tapahtuu tarvittavassa aikataulussa. Tarpeen vaatiessa Osapuolet pyrkivät koordinoimaan omia päätöksentekoprosessejaan ja aikataulujaan siten, että molemmissa kunnissa päätettävät Projektin toteutukselle keskeiset seikat saadaan vietyä viivytyksettä päätöksentekoon.

Raide-Jokeri-projektin yhteistyöryhmät ovat Tilaajan johtoryhmä ja Seurantaryhmä. Lisäksi Raide-Jokeri-projektissa voi tarvittaessa olla erillisiä Projektin toteuttamiseksi tarpeellisia valmisteluryhmiä ja työryhmiä, joissa ovat edustettuina Osapuolet ja tarpeen mukaan myös esim. HSL:n ja valtion edustajat.

Raide-Jokeri-hankeeseen voi liittyä pelkästään Helsingin tai Espoon alueella toteutettavia maarakennushankkeita tai muita vastaavia erillisiä järjestelmähankkeita tai muita hankkeita. Myös tällaisten Raide-Jokeri-hankeeseen liittyvien osakokonaisuuksien ja osahankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen voidaan valmistella Raide-Jokeri-projektissa, vaikka ko. osahankkeet olisikin tarkoituksenmukaista päättää ja toteuttaa pelkästään toisen Osapuolen toimesta.

Kaikki Raide-Jokeri-hankeeseen liittyvät hankintapäätökset ja hankinnat tehdään noudattaen Osapuolten tavanomaisia päätöksentekomenettelyjä ja -käytäntöjä. Hankintojen toteutustavasta sovitaan erikseen Tilaajan johtoryhmässä.

Hankinnoilla ei tarkoiteta tässä yhteydessä Allianssin toteuttamia ja/tai päättämiä hankintoja, vaan Allianssin ulkopuolisia Osapuolten hankintoja.

HKL voi toimia tarvittaessa Raide-Jokeri-projektissa yhteishankintaelimenä.

7.2. Tilaajan johtoryhmä ja päätöksenteko Tilaajan johtoryhmässä

Raide-Jokeri-projektia ohjaa ja johtaa Tilaajan johtoryhmä, joka linjaa myös Projektiorganisaation toimintaa.

20.2.2020

Helsingin kaupunki nimeää Tilaajan johtoryhmään neljä (4) jäsentä ja Espoon kaupunki kaksi (2) jäsentä. Lisäksi voidaan kutsua yksi (1) edustaja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymästä (HSL). Kaikilla jäsenillä on varajäsen. Puheenjohtajana toimii Helsingin edustaja ja varapuheenjohtajana Espoon edustaja.

Muutokset Tilaajan johtoryhmän jäseniin ja varajäseniin tehdään kaupunkien ja kuntayhtymän normaalissa päätöksentekojärjestyksessä. Muutokset jäsenistä kirjataan aina pöytäkirjaan.

Tilaajanjohtoryhmä päättää RJ-Yhteistyösopimuksen periaatteet huomioon ottaen Raide-Jokerin ratainfraa koskevien tehtävien suorittamisesta ja tarpeellisilta osilta myös Raide-Jokeriin liittyvien muiden katutöiden koordinoinnista, riippumatta siitä, onko niiden suunnittelu- ja toteutusvastuu osapuolten muulla organisaatiolla.

Tilaajan johtoryhmä päättää RJ-Yhteistyösopimuksen pohjalta Raide-Jokeri -projektin täytäntöönpanoon liittyen ainakin seuraavista asioista niiltä osin kuin asiasta ei ole TAS-Sopimuksessa toisin sovittu:

Henkilöstöasiat:

- Projektinjohtajan valintaan ja/tai erottamiseen liittyvästä valmistelusta,
- Projektinjohtajan sijaisesta päättäminen,
- projektiorganisaation henkilöresursseista ja näihin kohdistuvista, projektiin liittyvistä kustannuksista päättäminen sisältäen uuden henkilön rekrytoinnista ja palkkauksesta sekä työmatkoista päättäminen niiltä osin kuin ne eivät ole Allianssin päättämiä.

Projektin toteutuksen pääperiaatteet, aikataulu, riskien- ja kustannustenseuranta:

- Projektin hallinnon käytännön järjestäminen sekä päättäminen Projektin päätöksenteon valmistelun periaatteista ja muista periaatteista, joiden mukaan Projektissa toimitaan,
- Raide-Jokeri-linjan infrastruktuuria koskevien keskeisten ja merkittävien päätösten linjauksista ja muusta valmistelusta päättäminen,
- Raide-Jokerin projekti aikataulun toteutumisen seuranta sekä projekti aikataulun tarpeellisesta täydentämisestä ja tarkentamisesta päättäminen Projektin täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien määrittämässä puitteissa,
- Projektin kustannuseurannan toteuttamistavasta päättäminen,
- riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävyyden varmistaminen,
- Projektista aiheutuvien kustannusten jakamista koskevien Aiheuttamisperiaatteiden soveltamisesta päättäminen,
- päättäminen toteutuneiden kustannusten kohdentamisesta Raide-Jokeri-projektissa ja tarpeellisilta osilta myös Raide-Jokeri-hankkeeseen kuuluvien osatehtävien ja Raide-Jokeri-projektin välillä,

20.2.2020

- tarpeellisesta reagoinnista ja toimenpiteistä päättäminen koskien budjettiseurannassa todettuja poikkeamia hankkeen hyväksytyihin kokonaiskustannuksiin.

Hankinnat:

- Projektissa noudatettavista ostopalveluperiaatteista päättäminen Osapuolten hallinnossa noudatettujen ja hyväksytyjen menettelyjen mukaisesti,
- Projektin liittyvien suunnittelusopimusten, rakennuttamissopimusten, toimeksiantosopimusten, urakkasopimusten ja muiden sopimusten valmistelusta
- kaikkien Projektia koskevien muiden sitoumusten ja liiketoimien valmistelun periaatteista ja linjauksista päättäminen,
- suosituksen antaminen HKL:n toimimisesta yhteishankintaelimenä,

Päätökset Tilaajan johtoryhmässä tehdään yksimielisesti.

7.3. Projektinjohtaja

Projektinjohtaja vastaa Raide-Jokeri-linjan infrastruktuurin kaikinpuolisesta toteuttamisesta sisältäen mm. aikataulu-, kustannus- ja riskiseurannan johtamisen.

Projektinjohtaja toimii esittelijänä Tilaajanjohtoryhmässä sekä Seurantaryhmässä.

8. Raide-Jokeria varten tarvittava uusi raitiovaunukalusto

Raide-Jokeria-linjaa varten tarvittavan pikaraitiotiekaluston hankinnasta ja hankinnassa noudatettavista menettelyistä sovitaan HKL:n ja HSL:n kesken erikseen.

Kalustohankinta toteutetaan erillisenä projektina, joka raportoi myös Tilaajanjohtoryhmälle.

Helsinki (HKL) omistaa Jokeri-radan liikennöintiä varten tarvittavan raitioliikennekaluston koko kaluston elinkaaren ajan, elleivät HSL ja Helsingin kaupunki (HKL) asiasta muuta sovi.

9. Raide-Jokeri-hankkeen kokonaiskustannukset

20.2.2020

RJ-Yhteistyösopimuksen lähtökohta on, että Raide-Jokeri-hankkeen Ratainfra ja varikon kustannukset ovat päivitetyn Hanke-suunnitelman mukaiset.

Valtionavustus jaetaan kaupunkien kesken valtionavustuksesta 21.12.2018 annetun päätöksen mukaisesti noudattaen Aiheuttamisperiaatetta.

Varikon raitiotieinfra (ts. varikkotontilla olevat rata- ja ratasähkörakenteet) kustannusjaosta tehdään erillinen sopimus, jossa määritellään mm. kustannusjakoperiaate ja HSL:n infrakorvausten käsittelyperiaate.

Kaluston osalta enimmäiskustannukset päätetään tätä koskevassa hyväksymispäätöksessä. Raide-Jokeri-hankkeeseen RJ-Yhteistyösopimuksen kohdan 5.1 määriteltyinä osakokonaisuuksina kuuluvat hankkeet toteutetaan osakokonaisuutta koskevan hanke-suunnitelman enimmäishinnan puitteissa.

Raide-Jokeri-hankkeen käsittelystä ja päätöksenteosta kustannusmuutosten osalta on sovittu seuraavassa kohdassa 9.1.

9.1. Ratainfra kustannusten ja riskien jatkuva seuranta

Raide-Jokeri-projektin kustannusseurannassa tulee seurata (1) kustannusten toteutumista sekä (2) kustannusten sitoutumista. Lisäksi Raide-Jokeri-projektin riskien seuranta on jatkuvaa ja siitä raportoidaan säännöllisesti.

Kustannusten seuranta on jatkuvaa ja läpinäkyvää siten, että Osapuolilla on pääsy kaikkeen kustannusten kertymistä ja toteutumista koskevaan aineistoon.

Kustannusseuranta toteutetaan Projektiorganisaation toimesta yhtenäisenä. Tilaajan johtoryhmä päättää kustannusseurannan ja laskujen käsittelyn toteutustavasta projektissa.

Ratainfra kustannusseuranta toteutetaan HKL:ssä niin, että Raide-Jokeri-projekti on HKL:ssä oma tulosityksikkönsä ja että Projektin kuluja seurataan HKL:n projektijärjestelmän kautta.

Tilaajan johtoryhmä käsittelee säännöllisesti kokouksissaan kustannusten ja riskien seuranta.

20.2.2020

9.2. Erityismenettelyt Projektin enimmäiskustannusten ennakoidussa ylitystilanteessa / ylitystilanteessa

Mikäli Raide-Jokeri-projektin kustannusseurannan ja/tai riskiseurannan perusteella voidaan arvioida, että Ratainfraan hyväksytyt Hankesuunnitelman enimmäiskustannus on vaarassa ylittyä, on kummallakin Osapuolella oikeus vaatia välittömästi erillistä selvittelymenettelyä Projektin jatkamisen edellytysten selvittämiseksi.

9.3. Aiheuttamisperiaate

Raide-Jokeri-projektissa noudatetaan kustannusten osalta Aiheuttamisperiaatetta, mikä tarkoittaa, että Osapuoli vastaa Ratainfraan rakentamiskustannuksista omalla alueellaan (ns. rajalta poikki -periaate).

Raide-Jokerin suunnittelun ja rakentamisen kustannukset jakaantuvat näin yhtäältä Helsingin kaupungin alueella ja toisaalta Espoon kaupungin alueella tapahtuvaan rakentamiseen kohdistuviin kustannuksiin.

Mikäli Raide-Jokerin toteuttamiseen liittyvä kustannus kohdistuu sekä Helsingin puoleiseen että Espoon puoleiseen Raide-Jokerin osuuteen, jaetaan kustannukset Osapuolten maksettavaksi maantieteellisesti kohdennettujen kustannusten määrittämässä suhteessa, elleivät Osapuolet yhdessä sovi käytettäväksi jotain muuta jakoperustetta.

9.4. Raide-Jokerin liikennöintivaiheen Ratainfraan kohdistuvat kustannukset

Raide-Jokerin huolto- ja kunnossapitokonseptista sekä huollon ja kunnossapidon kustannusten jakamisesta sovitaan erillisessä, Raide-Jokerin käyttövaihetta koskevassa yhteistyösopimuksessa.

9.5. Raide-Jokeri-hankkeen rahoitus

Osapuolet rahoittavat kumpikin oman osuutensa Raide-Jokerin-hankkeen kustannuksista. Osapuolet järjestävät rahoituksensa haluamallaan toisen Osapuolen kannalta kustannusneutraalilla tavalla, joko budjettirahoituksena tai tarpeen mukaan lainarahoituksena.

9.6. Raide-Jokeri-hankkeen valtionavustus

Osapuolet toimivat niin, että Ratainfraalle tuleva valtionavustus, joka viime kädessä tulee Osapuolten hyväksi, määrittyy Ratainfraan rakentamisesta aiheutuvien todellisten valtionapupäätöksen mukaisten kustannusten perusteella niin, että valtionavustus jakaantuu Osapuolten kesken noudattaen RJ-Yhteistyösopimuksen mukaisia

20.2.2020

kustannusvastuuosuuksia. Valtionavustuksen jakaantuminen kuntien kesken täsmennetään Rataifran kokonaan valmistuttua Rataifran toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Osapuolet käyttävät koko valtion myöntämän Raide-Jokeri-hankkeen infrastruktuurille tulevan valtionosuuden Jokeri-linjan Rataifran suunnitteluun ja rakentamiseen niin, että tarpeen mukaan valtionosuuden määrittelyssä otetaan huomioon myös Jokeri-linjaa varten tarvittavien raitiovaunuarikkojen kustannukset niin, että Raide-Jokeri-hanke saa hyväkseen koko valtion hyväksymän valtionosuuden.

Osapuolet selvittävät mahdollisuuksia hakea Raide-Jokeri-hankkeelle EU-rahoitusta.

10. Raide-Jokeri-hankkeella toteutettavan infrastruktuurin omistus

10.1. Raide-Jokerin rataifran omistus

Osapuolet omistavat kumpikin Raide-Jokerin Rataifran omalla alueellaan.

10.2. Raide-Jokeri-linjan varikoiden omistus

Osapuolet omistavat kumpikin alueellaan sijaitsevat raitiovaunujen varikkotilat ja vuokraavat niitä liikenteestä vastaavalla raitioliikenneoperaattorille.

Varikoista perittävät vuokrat määritellään läpinäkyvästi noudattaen alan käytäntöjä. Varikon vuokrakustannukset ovat viime kädessä osa raitioliikenneoperoinnin kustannuksia.

11. Raportointi ja tiedonsaantioikeus

Raide-Jokerin Projektioorganisaatio informoi aina avoimesti ja ennakoiden Tilaajan johtoryhmää kaikista Raide-Jokeri-hanketta koskevista asioista. Kustannusseurannan ja riskienhallinnan osalta raportointi on säännönmukaista.

Projektin osalta noudatetaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta.

Kummallakin Osapuolella sekä Osapuolten ilmoittamilla/valtuuttamilla edustajilla/henkilöillä on lisäksi rajoittamaton oikeus pyynnöstä saada tutustua Raide-Jokeri-projektin kirjanpitoon ja tosit materiaaliin sekä oikeus saada nähtäväkseen Raide-Jokeri-projektiin liittyvät kaikki pöytäkirjat, muistiot yms. asiakirjat.

20.2.2020

12. Arvonlisäveroasiat

Raide-Jokeri-hanke on arvonlisäverollinen investointi, kun se on osa pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen infrastruktuuria ja osa sitä arvonlisäverollista liiketoimintaa, jota harjoitetaan HSL:n järjestämässä pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmässä.

Raide-Jokeri-projekti huolehtii hankintoihin ja muihin sopimukseen liittyvien arvonlisäverojen maksamisesta sekä maksettujen arvonlisäverojen ilmoittamisesta Verohallinnolle niin, että ne tulevat Osapuolten hyväksi Aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

13. Tilintarkastus

Raide-Jokeri-projektin tilintarkastuksen hoitavat Osapuolten tilintarkastajat kumpikin omalta osuudeltaan niin, että kummallakin tilintarkastajalla on pääsy kaikkeen Raide-Jokeri-hanketta koskevaan asiakirja-aineistoon, kuten kustannus- ja laskutustietoihin sekä kaikkiin Projektin riskienhallintaa koskeviin tietoihin ja raportteihin.

Raide-Jokeri-projektia koskee myös Helsingin ja Espoon sisäisen tarkastuksen periaatteet. Lähtökohtana on, että Osapuolten sisäiset tarkastusyksiköt tekevät Projektin aikana tarpeellisiksi katsomansa tarkastukset keskenään sopimiensa periaatteiden mukaisesti.

14. Sopimusrikkomus ja Osapuolten keskinäiset vastuut

Raide-Jokeri-hankkeen toteuttamisen osalta on oleellista, että Osapuolet toimivat kaikissa Raide-Jokeri-hankeeseen liittyvissä yhteyksissä tavalla, jota RJ-Yhteistyösopimuksen tarkoituksen ja RJ-Yhteistyösopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää.

Mikäli Osapuoli rikkoo RJ-Yhteistyösopimusta, on sopimusrikkomukseen syyllistyneen Osapuolen korvattava sopimusrikkomuksensa toiselle Osapuolelle niin, että aiheutunut toteen näytetty välitön vahinko korvataan täysimääräisesti.

Osapuolet eivät ole vastuussa toisilleen välillisistä vahingoista, ellei kysymys ole tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutetuista vahingoista, missä tapauksessa sopimusta rikkoneen Osapuolen on korvattava toiselle Osapuolelle myös sopimusrikkomuksesta aiheutuneet toteen näytetyt välilliset vahingot. Välillisillä vahingoilla tarkoitetaan kauppalaain (355/1987) 67 §:ssä määriteltyjä välillisiä vahinkoja tai muita vaikeasti ennakoitavia vahinkoja.

20.2.2020

Mikäli Osapuoli kuitenkin rikkoo RJ-Yhteistyösopimusta tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, on RYhteistyösopimusta rikkoneen Osapuolen korvattava toiselle Osapuolelle myös sopimusrikkomuksesta aiheutuneet välilliset vahingot.

Osapuolet eivät vastaa toisilleen päätös- tai muutoksenhakuprosessien aiheuttamista viivästyksistä ja näistä mahdollisesti syntyvistä kustannuksista.

15. Ylivoimainen este

Osapuoli ei vastaa toiselle Osapuolelle aiheutuneesta vahingosta, joka johtuu ylivoimaisesta esteestä.

Osapuoli on velvollinen ilmoittamaan toiselle Osapuolelle viipymättä itseään kohdanneesta ylivoimaisesta esteestä samoin kuin esteen lakkaamisesta.

16. Muutokset yhteistyösopimukseen

RJ-Yhteistyösopimukseen tehtävät muutokset ja lisäykset ovat päteviä ainoastaan, mikäli ne on tehty kirjallisesti ja molemmat Osapuolet ovat ne asianmukaisesti allekirjoittaneet ja hyväksyttäneet samoissa toimitelmissä kuin alkuperäisen sopimuksen, mikäli hallintosääntö näin edellyttää.

17. Sopimuksen voimassaolo

RJ-Yhteistyösopimus tulee voimaan, kun molemmat Osapuolet ovat sen asianmukaisesti allekirjoittaneet.

RJ-Yhteistyösopimuksen kohdat "sopimusrikkomukset" ja "sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaisemien" ja tämä kohta sitovat Osapuolta tämän RJ-Yhteistyösopimuksen voimassaolon päättymisestä huolimatta.

18. Sopimuksen siirtäminen

RJ-Yhteistyösopimusta tai siihen liittyviä oikeuksia tai velvollisuuksia ei voida siirtää ilman toisen Osapuolen kirjallista suostumusta.

19. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

RJ-Yhteistyösopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Kaikki RJ-Yhteistyösopimuksesta aiheutuvat Osapuolten väliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti Osapuolten välisin neuvotteluin.

20.2.2020

Erimielisyydet, joista Osapuolet eivät pääse neuvotteluratkaisuun, ratkaisee ensimmäisenä asteena Helsingin käräjäoikeus.

20. Sopimuskappaleet

RJ-Yhteistyösopimusta on laadittu kaksi (2) samasanaista alkuperäiskappaletta, yksi (1) kummallekin Osapuolelle.

Helsingissä . päivänä _____kuuta 2020

HELSINGIN KAUPUNGIN LIKENNELIIKELAITOS

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX

ESPOON KAUPUNKI

XXXX

XXXX

XXXX

XXXX